ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު

ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2016/HC-A/528
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:

* ނަން: ޢައިމަން ޢަބްދުއްސައްތާރު
* އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A067588
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: ނިއުފާރުކާ/ ސ.ފޭދޫ
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ހ.ކިލަގަ/ މާލެ

- އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތް:

* ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕީ.ޖީ އޮފީސް / މާލެ
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕީ.ޖީ އޮފީސް / މާލެ
* ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚު: 13 ނޮވެންބަރު 2016
* ނިމުނު ތާރީޚު: 28 ނޮވެންބަރު 2016

- އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހެޅުނު ކޯޓު އަމުރު:

* ނަންބަރު: 145-J/MD/2016/7387
* ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
* ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު
* ނިންމި ތާރީޚު: 26 އޮކްޓޫބަރު 2016

- މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރައޫފު އިބްރާހީމް، އިސްވެރި ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ދީދީ، ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ހަމީދު،

õ ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/7387 ކޯޓު އަމުރުގައި ނިންމަވާފައިވާ ނިންމުން ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުކަމަށް ބުނެ އެނިންމުން އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް، ސ.ފޭދޫ/ ނިއުޑޭރީ، އައިމަން އަބްދުލްސަލާމްގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން ބަލައިފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މިޤަޟިއްޔާގައި ދައުވާކޮށްފައިވާ ފަރާތަކީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހެވެ.

õ ފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

-01 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/7387 ކޯޓު އަމުރު އެކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ އެކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ސ.ފޭދޫ/ ނިއުޑޭރީ، އައިމަން އަބްދުލްސަލާމްގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

-02 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/7387 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު، އެކޯޓު އަމުރަކީ ސ.ފޭދޫ/ ނިއުޑޭރީ، އައިމަން އަބްދުލްސަލާމްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވުނު ސަބަބަ ޖިނާޔަތަކީ ބަނދެގެންނުވާ މަސްތުވާތަކެތި އަމަލު (ވިޔަފާރި)ގެ މައްސަލާގައި ޑްރަގް ޓެސްޓް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު TD095284 "ކެނެބިސްގެ ބާވަތްތަކެއްކަމަށް ބަންދުކުރިއާ މިހެން ބަންދުކުރިއާ 24 ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި ފަރިޔާދުގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޒިރުކޮށް މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމު"އިން އައިމަން އަބްދުލްސަލާމްގެ ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން، ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލައަށް ބަލައި މުޅި ތަޙުޤީޤުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައި 26 އޮކްޓޯބަރު 2016 ވަނަ ދުވަހުގެ 17:00 އިން ފެށިގެން 02 ނޮވެންބަރު 2016 ވަނަ ދުވަހުގެ 16:59 އަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒްގެ ކަސްޓަޑީއަށް

ޙަބްސުގައި އައިމަން އިބްރާހީމްސަލީމް ބަންދުކޮށްފައި ބެހެއްޓުމަށް ނިންމާފައިވާ އަމުރެއްކަން އެނގެން އޮންނަނަކެވެ.

-03 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/7387 ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ސ.ފޭދޫ/ ނިއުފާރެސް، އައިމަން އިބްރާހީމްސަލީމްގެ ފަރާތުން 02 (ދޭއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅައި، އެ ނުކުތާތަކުގެ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ހުށަހެޅި

(ހ) ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/7387 ކޯޓު އަމުރު ނެރުއްވާފައިވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ 2 ވަނަ ނުކުތާގެ (ހ) ގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުޞޫލުތަކާއި ޚިލާފަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް ހައްޔަރުކުރުމުގެ ސަބޫތުތަކެއްނެތިކަމުގެ މައްސަލަ ރިޢާޔަތްކުރުމެއްނެތި ހައްޔަރުކުރުމުގެ އަމުރު ނެރުމުގެ ސަބަބުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 21 ވަނަ މާއްދާއިން ކަފާލަތުކޮށްދީފައިވާ އަސާސީ ޙައްޤު ޤާނޫނުއަސާސީގެ 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) (ށ) އަދި (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުޞޫލުތަކާއި ޚިލާފަށް ހަނިކުރެވިފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ.

(ށ) ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/7387 ކޯޓު އަމުރު ނެރުއްވާފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި، ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުން ފަސޭހައިން ކުރިމަތިލައްވައިގެން ހާޒިރުކުރުން ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ޤަވާޢިދުގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19

ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ 9 ވަނަ ނުކުތާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޞޫލުތަކާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ ދ (ށ) އާ ޚިލާފުވަން ކަމަށް ބެލެން ހުރުމުގެ ނުކުތާ.

04- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/7387 ކޯޓު އަމުރަކާއި އެއަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ސ.ފޭދޫ/ ނިއުޕާރކް، އަލީމަން ޢަބްދުލްސަލާމްގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކާއި، އެނުކުތާތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުންނާއި މި އިސްތިއުނާފަށް ދައުލަތުގެ ބަދަލުގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މައްސަލައާ ގުޅޭ ގޮތުން ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުގެ މައްޗަށް މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ވިސްނައި ބެލީމު، އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ.

(ހ) ފުރަތަމަ ކަމަކީ: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/7387 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު، އެކޯޓު އަމުރަކީ ސަރޗް ވޮރަންޓް ބަދަލުގެނަމުގައި މަކަރުވެރި ޗަމަލު (ޑްރަގް)އަށް ސ.ފޭދޫ/ ނިއުޕާރކް، އަލީމަން ޢަބްދުލްސަލާމްގެ މައްޗަށް ބުހުތާނު ކުރެވިގެން ޗާޖްޝީޓް ޕްރިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު TD095284 "ކެނެރީގެ ބުރުމަތުގައި ބަންދުކުރާ މީހުން ބަންދުކުރާ 24 ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި ފަސޭހާރާއްޖޭގެ ކްރިމިނަލްކަމަށް ޕާސްޕޯޓްގެ މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމް"އިން އަލީމަން ޢަބްދުލްސަލާމްގެ ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށް ދިނުމަށް އެދި ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން، 26 އޮކްޓޫބަރު 2016 ދުވަހުގެ 17:00 އިން ފެށިގެން 02 ނޮވެންބަރު 2016 ވަނަ ދުވަހުގެ 16:59 އަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒްގެ ކަސްޓަޑީގައި އަލީމަން ޢަބްދުލްސަލާމް ބަންދުކޮށްފައި ބެހެއްޓުމަށް ނިންމާފައިވާ

އަމުރެއްކަމާއި އެގޮތަށް އަމުރު ނެރުއްވި ސަބަބަކީ، ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލައަށް ބަލައި މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައި ކަމަށް ބަޔާންކުރެއްވިކަން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

(ށ) ދެވަނަ ކަމަކީ: ކުށުގެ ތުހުމަތުގައިވާ މީހެއްގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގައި ފަސޭހަތަކު ބަލަންޖެހޭނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި "ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުން ފަސޭހަތަކުގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޟިރުކުރުން ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ޤަވާޢިދު" ގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 5 (ފަހެއް) ސަބަބުންކުރެ ސަބަބެއް އޮތްކަމާއި، އެއިން ސަބަބެއް އޮތްކަން ނުވަތަ ނެތްކަމާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ބާރު ޝަރީޢަތުގައިވާ ފަސޭހަތަކަށްކަން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި 49 ވަނަ މާއްދާއަށް ބެލުމުން އެނގެން އޮންނަކަމާއި،

ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާ އާއި "ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުން ފަސޭހަތަކުގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޟިރުކުރުން ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ޤަވާޢިދު" ގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ބަލާއިރު، އެމީހަކާމެދު ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައެއްގެ ހެކި ފޮރުވުމަށް ނުވަތަ ހެކިބަހަށް ބަދަލު ގެނައުން ނުފޫޒު ފޯރުވުމަށް މަސައްކަތްކޮށްދާނެކަމަށް، ނުވަތަ ކުށެއް ހިންގާނެ ނުވަތަ ފިލާދާނެކަމަށް، ނުވަތަ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާވާނެކަމަށް ފަސޭހަތަކަށް ފެނިއްޖެނަމަ، އެމީހަކު ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމުގެ އަމުރެއް ނެރުމުގެ ބާރު ފަސޭހަތަކަށް ލިބިގެންވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި،

މި މައްސަލަގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ އަމުރަށް ބަލާއިރު، އައިމަން އަބްދުއްސަލާމް ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ނިންމަވާފައިވާ ސަބަބެއްގެ ގޮތުގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ، މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތާއި، ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައިކަން އެނގޭއިރު، މިއީ ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ގާއިމު ސަބަބެއްކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ

މާއްދާއި "ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުން ފަސޭހައާއެކު ކުރިމަތިކަން ހާސިލްކުރުން ބަންދާމެދު ގޮތުން ނިންމުމުގެ ގަވާއިދު" ގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ބޮޑުވުން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

(ނ) ތިންވަނަ ކަމަކީ: ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތަށް މީހަކު ބަންދުކުރުމުގައި ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށް ސާބިތުކުރުމަށް ކާފީ ހެކިތަކެއް ނެތްކަމުގައިވިޔަސް، ޝައްކުކުރެވޭ ކުށުގެ ނުރައްކާތެރިކަމާއި ކޮބައިކަމާއި، އަދި އެކުށް ތަކުރާރުކުރުމުގައި ހުރި ހާލާ މިންވަރާއި، އުނދަގޫތަކާއި، އެކަމުގައި ހިމެނޭ މީހުންގެ އަދަދަށް ބަލައިލާއިރު، ކުށުގެ ޖަރީމާއަށް ބަލައިލާއިރު، ކުށުގެ ކުޑަބޮޑު މިންވަރު ބަލައިލާއިރު، އެކުށަކީ ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ އަދަބަށް ބަލައިލާއިރު، ޝަރީޢަތުން މީހާ ފިލައި ގެއްލުވުމުގެ ބިރު އޮތުމާއި ހެކިވެރިންނަށް ނުފޫޒުފޯރުވުމުގެ ބިރު އޮތުމާއި، އަދި ހެކިވެރިންނަށް ނުފޫޒުފޯރުވާނެކަމުގެ ބިރު އޮތްކަން ފެނިއްޖެނަމަ ވަޒަންކުރަންޖެހޭނެކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި،

މި މައްސަލައާ އައިމަން އަބްދުއްސައްތާރު އިމިގްރޭޝަން އެކްސްޕްރެސް އޮންލައިން ސިސްޓަމްގެ ޕްރިންޓް އައިމަން އަބްދުއްސައްތާރުގެ ފާސްޕޯޓް ކޮޕީ ބަލާއިރު، ހުކުމް ކުރެވޭ މައްސަލަތައް އެނގެން އޮންނައިރު، މީނާގެ މައްސަލަ ހުކުމް ކުރުވިފައިވާ ބަޔަކާ ހަމަ ފުރަތަމަ ސަފަރުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ ނިސްބަތްވާ ޤައުމު ނޫނުކަމުގައި، އަދި މީނާ ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ސަރުކާރުން އެދެމުން ދިޔައީ ފޮނުވިފައިވާކަމުން އައިމަން އަބްދުއްސައްތާރުގެ ފާސްޕޯޓް ބަންދުކުރެވިފައިވާ ގަޑީގައި ބޭނުނު ބޭރުގައި، މި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރާ އައިމަން އަބްދުއްސައްތާރުގެ މައްސަލަ ހުކުމް ކުރެވިފައިވާ ކުރީގެ ޖަލަށް ބޮލަވަށް ނިކުނާ މި މައްސަލައިގެ ކަންކަން ފަހަރެއް ވަގުތީ، މައްސަލައިގެ ކުޑަބޮޑު މިންވަރާއި، މައްސަލަ ތަހުޤީޤު ކުރުމުގައި ހުރި ދަތި އުނދަގޫތަކާ މައްސަލަ ރިޕޯޓުކުރެވޭނެ ބަޔާނު، އެވަގުތު އައިމަން

ޢަބްދުއްސައްތާރު ދޫކޮށްލާފައި ބަހައްޓުމަކީ، މުޖުތަމަޢުގެ ހަމަޖެހުމާއި ސަލާމަތަށް ނުރައްކާލެއް ކުރިމަތިވެދާނެ ކަމެއްކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވެން އޮތުމާއެކު، އޭނާ ބަންދުގައި ބަހައްޓުމުގެ ސަބަބުތަކެއް ޝަރީޢަތުގައި ނުވާކަމަށް ބެލިފައިވާ ނިންމާކަމާއި، އައިމަން ޢަބްދުއްސައްތާރުގެ ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށް ދިނުމަށް އެދި ހުށަހެޅި ފުލުހުގައި އޭނާ ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ސަބަބުތަކާއި ތެރޭގައި މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަން ލިބިދިނުމަށް ނަގާފައި، އެސަބަބު މި މައްސަލައިގެ ބަންދުގެ މުއްދަތުގެ ތަޙުޤީޤުގައި ހޯދިޔަސް ތުހުމަތު ސާބިތުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ހާމަކުރެވިފައިވާކަން ކަމަށް ތަޙުޤީޤުގެ ފުރުޞަތު ބަންދުގައިވާކަން އެނގެން އޮންނަނިކަމުން.

އެހެންކަމުން، މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން ދެކެނީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/7387 ކޯޓު އަމުރުގައި ސ.ފޭދޫ/ ނިއުފިރިކާ، އައިމަން ޢަބްދުއްސައްތާރު މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމްއެފެއާޒުން ކަސްޓަޑީއާ ބަންދުކޮށްފައި ބަހައްޓަން ނިންމަވާފައިވާ އަމުރަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް ޖާގަދޭ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށެވެ.

- ޙުކުމް

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވިދިޔަ ސަބަބުތަކަށް އެފަދައިން ހުރުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/7387 ކޯޓު އަމުރަށް ބަދަލު ގެނައުމަށްޖާގަދޭ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް މި ޤަޟިއްޔާ މިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި ޙުކުމް ކުރީމެވެ.